

принципи, които изповядват и защитават.

Каравелов също говори за "румънски българи"⁸, за "българите в Румъния"⁹. Във всички случаи обаче той има предвид **българската политическа емиграция**, която е социално и политически поляризирана. В статията "Няколко думи до румънските българи" той се обявява против онова нейно крило, което подава "адреси на султанът и на Али паша и благодарите ги за големите добрини, които са тия направили на българския народ. Тоя ваш постъпок е небългарски, нехристиянски, нечовешки"¹⁰. Каравелов отхвърля еволюционизма на тази българска емиграция и ѝ противопоставя онова **хъшовско ядро**, настроено враждебно към тиранията и безправието в различните им разновидности в различни национални региони:

"В Румъния бар ще мога
да си поприкажа,
щото става в България
Всекиму ще кажа.
Ето го и що видях? -
Нова тирания.
Нови мъки, нови скърби,
нова поразия"¹¹.

Най-точни ориентири за тълкуване на термина "емиграция" при тогавашната политическа действителност дава Ботев. В него той включва всички българи, напуснали България и заселени в чужди страни. Ботев диференцира българската емиграция през 60-70-те години на XIX в. в зависимост от нейната политическа ориентация. "Както в средата на народът, така и между неговата емиграция са се появили после несполучката да се произведе въстание в 1867 и 1868 година две различни мнения за освобождението на нашето нещастно отечество. Ние казваме две мнения, а не две партии, защото както едните, така и другите са въодушевлени с повече или с по-малко истински патриотизъм, и както едните, така и другите са се убедили вече, че е невъзможно да се свърже съдбата на българския народ със съдбата на турския. Едното от тия мнения или убеждения, което принадлежи на така наречените **стари** и което е основано на известна част действително старческо благоразумие, се заключава в следующите няколко думи: "Да се остави Турция да падне сама или да се заплете в някоя европейска война, и тогава вече да изявиме чрез бунт или чрез дипломация своите права за свобода и съществование на Балканския полуостров. А дотогава да дадем време на народът да се развие, да се образова и да отвъди опитни и способни хора, които да поддържат и да наредят придобиеното." Второто мнение, което се представлява от всички почти угнетен народ и от неговите **млади и здрави сили** и което, разбира се, не търпи никакво логическо или историческо противоречие, е основано на следующият афоризъм: "Турция трябва да погине, за да живеем ние". Сяко едно отлагане на бунта е за наша вреда..."¹². Разграничението е категорично - емиграция, групирана около представителите на Добродетелната дружина, или така наречените **стари**, които са привърженици на принципите на еволюционизма, и техният ан-